

Статистичке серије

Статистичка серија дефинише се као низ груписаних података према обележјима посматрања, који бројчано може да изразе или састав појаве према одређеним особинама, или њене промене у времену или њен територијални распоред. Из дефиниције проистиче да постоји више врста серија и свака бројчано приказује оне одлике појаве по којима желимо да је испитујемо.

Зависно од врсте обележја по којој су формиране статистичке серије и зависно до тога шта показују, постоје три основне врсте серија:

- серије структуре, у које спадају атрибутивне и нумеричке серије, односно серије дистрибуционе фреквенције,
- временске серије, које могу бити моментне и интервалне,
- и географске серије.

Атрибутивна серија се формира груписањем јединица по атрибутивном обележју. Подаци су добро груписани ако атрибутивна серија јасно и прегледно изражава структуру посматране појаве по модалитетима датог обележја.

Серије дистрибуционе фреквенције су нумеричке серије. Настају груписањем јединица по вредностима нумеричког обележја. Поступак груписања зависи од природе обележја и циља истраживање.

Географске серије - низ статистичких података груписаних према географском или просторном обележју чини географску серију. Обележја простора могу бити појединачна места или територије друштвено-политичких заједница или нека подручја карактеристична с гледишта циља истраживања.

Кумулативни облик серије дистрибуције фреквенције настаје кумулирањем фреквенција и, с обзиром на то од које фреквенције почиње кумулирање, а могу се добити два кумулативна облика. Временске серије или хронолошке серије су нивои статистичких података груписаних по узастопним моментима времена или интервала времена. Постоје две врсте временских серија:

- моментне временске серије
- интервалне временске серије.

2. ВРЕМЕНСКЕ СЕРИЈЕ - ПОЈАМ, ПОДЕЛА И РАЗЛИЧИТИ ПРИСТУПИ АНАЛИЗЕ

Временска серија је хронолошки уређени низ података који приказује варијације појаве током сукцесивних, једнаких временских интервала, односно представља једну реализацију уредљеног низа случајних променљивих с обзиром на време.

Подаци временских серија се могу посматрати у временским моментима или у временским интервалима. У зависности од тога, временске серије можемо класификовати на моментне и интервалне серије.

Моментна серија садржи податке о нивоу појаве која је посматрана у одређеним сукцесивним временским тренуцима. Тако на пример, број запослених се мења током месеца, али се стање запослености региструје само на крају месеца. Такође, цена акција на берзи, иако варира непрекидно у току дана, региструје се на крају радног дана.

Подаци интервалне серије односе се на одређени временски интервал (дан, недељу, месец, годину). Примери интервалних временских серија су вредност промета у трговини на мало, лична потрошња, вредност извоза и увоза.

У следећим табелама показани су подаци једне моментне (Табела 1.) и једне интервалне временске серије (Табела 2.).

Табела 1. новчана маса (M1), станње крајем периода.

Период М1 2000. 27,026 2001. 58.233 2002. 93.815 2003. 99.544 2004. 111.235 2005. 144.884
Табела 2. робни извоз Србије

**----- OSTATAK TEKSTA NIJE PRIKAZAN. CEO RAD MOŽETE
PREUZETI NA SAJTU. -----**

www.maturskiradovi.net

MOŽETE NAS KONTAKTIRATI NA E-MAIL: maturskiradovi.net@gmail.com